Karikatür

-Bugün bahar bayramı imiş bir kuzu çevirseydik..
-Yağlı bir koç bulup çevirsek daha iyi değil mi ?

Dünya Karikatürleri

HAYVANAT BAHÇESİ:

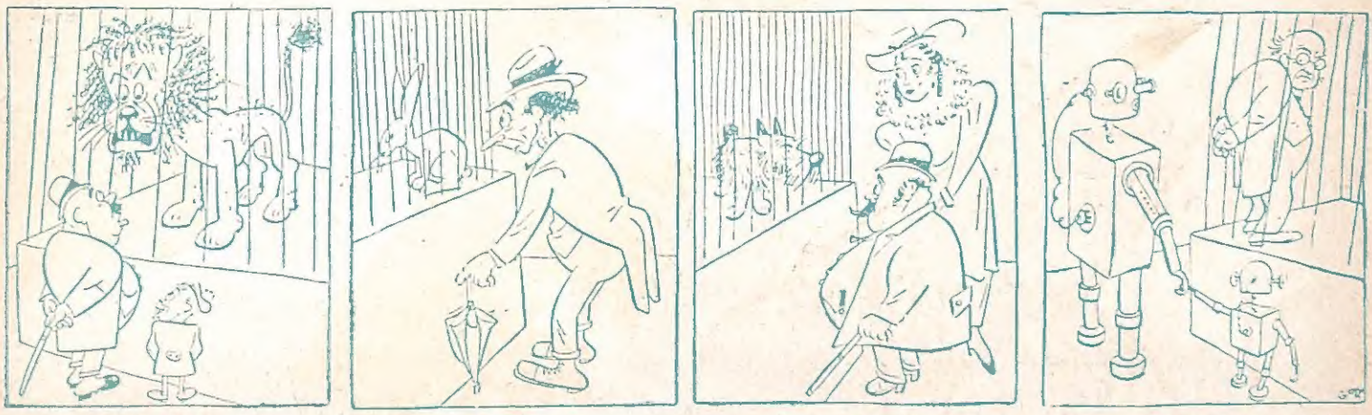

1937 de — 1950 de — 1985 de — 2037 de

— Hay Allah kahretsin ne halt ediyorsun be sersem?..
— Arkadan dayan demedin mi yahu? İşte ben de pedalları bıraktım, kafamı kırdım, emrini yerine getiriyorum. Yine mi yaranamadık?..

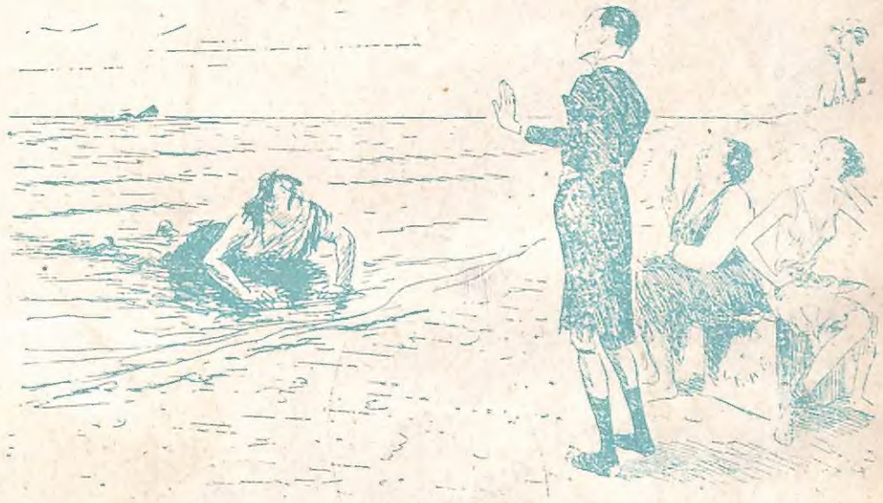

Lort hazretleri — Rica ederim, bu ada birinci mevki yolcularına mahsus, siz kendinize başka bir ada bulun!..

— Orada ne yapıyorsun be?.
— Ne yapacağım, yağmur hâlâ yağıyor mu diye pencereden dışarı bakıyorum!..

— Bu çiçekleri çok seviyorum... Tıpkı rahmetli kocama benziyor!..

No. 70 CİLT: 3 YIL: 2 FİATI 10 KURUŞTUR 1 MAYIS 1937

KARİKATÜR

Sahibi : Sedat Simavi

İdarehanesi:
İstanbul, Ankara caddesinde hususî daire. Posta kutusu: İstanbul 103

Abone Şartları:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

✳ CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ MİZAH GAZETESİ ✳

AVRUPA 1 MAYIS BAYRAMINDA:

Sulh kızı — Bukadar renkli çiçekler içinde benim kuru dalıma kim bakar ki!..

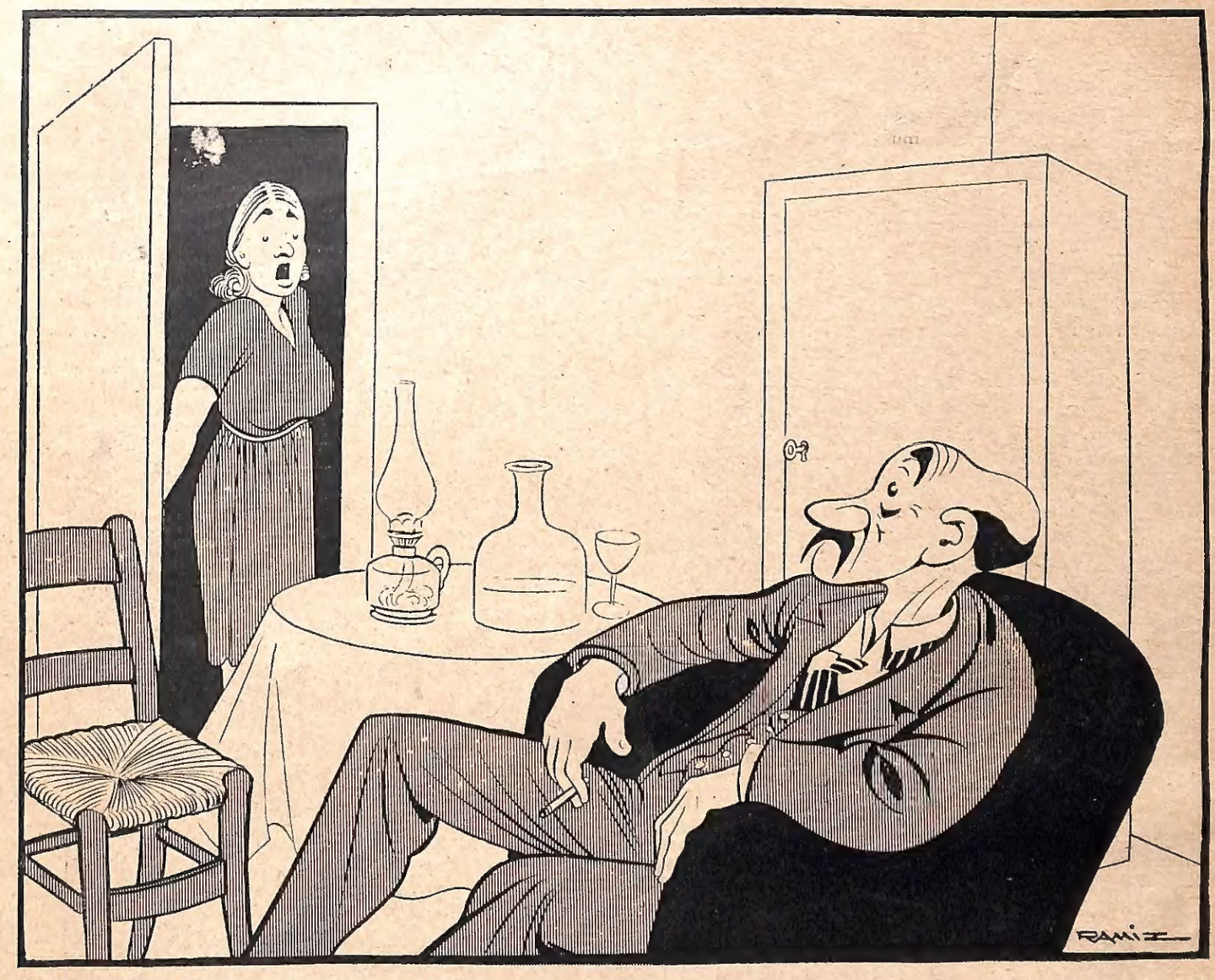

Kadın — Bakkal geldi, hesabımı temizleyin diyor...
Erkek — İyi ya, saplı süpürgeyi al da cabına bakıver!..

Kırtasiyecilikle Mücadele

Bu haftaki gazetelerde şöyle bir havadis gözüme ilişti: **Bazı hükûmet dairelerinde eski evrakın pek çoğaldığı ve içinden çıkılmaz tomarlar halini aldığı nazarı dikkati celbetmiş ve bunlardan ehemmiyeti az olanların ve imhasında bir mahzur bulunmıyanların üçer kişilik komisyonlar tarafından bittetkik imhaları cihetine gidilmesi kararlaştırılmıştır. Bu karar, hükûmet dairelerinde eski kırtasiyecilik usulüne bir son verilmesi yolunda ehemmiyetli ve radikal bir adım addedilebilir.**

Hayal bu ya! Bu havadisi okurken gözümün önüne birkaç insan hayali geldi. Bunlardan biri gözlüklü bir ihtiyardır. Traşlı yüzü türlü türlü çizgiler, buruşuklar, kaz ayakları, kırmızılı, morlu damarlarla boyalı bir tabiî coğrafya haritasına dönmüştür. Kolları ve paçaları kısalmış pötikare dar bir elbisesi, yüksek lâstaik yakasında kördüğüm şekli almış siyah bir kravatı vardır. İkincisi, orta yaşlı, saçı dökülmüş tıknaz ve gözlüklü bir adam. Üçüncüsü henüz yirmi, yirmi beş yaşlarında bir delikanlı.

Bu üç insan, bir araya gelerek bir komisyon teşkil ettiler ve masa başına oturarak ehemmiyet ve ciddiyetle çalışmıya başladılar. Onları biribirinden ayırt etmek için şöyle muvakkat ve uydurma isimler de takıverdim.

İhtiyar bay **Hasan Kırtas,** orta yaşlı bay **Hüseyin Kağıtman,** delikanlı bay **Ali Kalemer** oldu.

Bu üç şahsın hayalimin sahnesinde söyledikleri şeyleri ,bir tiyatro kitabı gibi tesbit ettim:

* * *

Bay Kırtas

Arkadaşlar, ben reis, sen âza, o kâtip. Bilüzum evrakın tasfiyesi emri mühimmine başlıyoruz. Alın bakalım şu birinci kâğıdı.

Bay Kalemer

[Tomardan bir kâğıt alır]

1926 senesi Haziranında hastalığından dolayı dokuz gün daireye devam edemiyen (...) kalemi mümeyyizi Ahmedin doktor raporu...

Bay Kağıtman

[Parmağını kaldırarak]

Lüzumsuzdur... İmha reyindeyim

Bay Kırtas

[Dehşetle]

Aman, ne söylüyorsunuz? Devam demek sicil demektir... Ya günün birinde herhangi bir sebepten dolayı mümeyyiz Ahmedin devam vaziyetinin

tetkiki icap ederse bu adam devamsızlıklarından bir kısmının mazereti sıhhiyyeye istinat ettiğini nasıl isbat eder?

Bay Kagıtman

İyi ama, on senelik bir doktor raporunu da evrakı mühimme arasında muhafaza ettiğimizi görürlerse bize ne derler?

Bay Kırtas

Bir vesika, yüz sene sonra da vesikadır... Otuz sene sonra bir kanun neşredildi diyelim... Bu kanuna da faraza «Bilâ mazeret ademi devamı bir senede şu kadar güne baliğ olan bir memur şu kadar zaman hakkı terfiden mahrum kalır» diye bir madde konuldu... Yine bilfarz bu mümeyyiz Ahmedin sicili tetkik edilerek o maddeye göre faraza bir sene terfiden mahrum kalması icap ettiği halde, bir sene evvel zam gördüğü anlaşıldı. Sorarım sizlere Ahmet ademi devam keyfiyetinin doğru olmadığını bu vesika ile isbat edemezse bir sene aldığı maaş farkı ne olur? Devlet adamda alacağını bırakır mı? Ahmet kendisi ölmüş bile olsa cayır cayır çocuklarına, torunlarına ödettirirler. Veresesinin maaşı yoksa emlâkine, emlâki yoksa eşyayı zatiyesine haciz koyarlar, o da olmazsa hapsi tazyikîye mahkûm ederler... Bu vesikanın zıyaı yüzünden bir masumun nahak yere hapiste yatmasına vicdanınız razı olur mu? Sizin olursa benim olmaz... Adamın mezarda kemikleri yanar... Olamaz efendim... Yapamam efendim... Mümkün değil efendim...

Bay Kagıtman

O halde saklıyalım.

Bay Kırtas

[Düşünerek]

O da bir mesele... En iyisi dosyada böyle bir rapor bulunduğuna ve falan tarihli kararla imha edildiğine dair bir zabıt yapar imzalarız. Şayet ilerde icap ederse, o zabıt imha edilen vesikanın yerine kaim olur.

Heyet öğle tatiline kadar bir zabıt yapar. Zabıt hulâsası bu nevi vesikalar için açılan yeni bir deftere kaydedilir, ayrıca tertip edilen bir listeye bu meselenin defterin hangi sayfasında bulunduğuna dair bir şerh verilir ve öğle zilile beraber bu mesele de nihayete ermiş olur.

Bay Kırtas

[İkinci celseyi açarak]

İşimize devam edelim... Alınız bir kâğıt daha bakalım.

Bay Kagıtman

[Aldığı kâğıdı okuyarak]

1927 senesinde (...) dairesindeki bazı eşyanın çürüğe çıkarıldığına dair

Anne — Baban okadar ağır lâflar söyledi de yüzün kızarmadı ha...
Kız — Tabiî anneciğim, o zaman yüzüme allık sürmemiştim ki!...

imha mazbatası... Tabiî yırtıyoruz..

Bay Kırtas

[Gülerek ve bay Kalemer'i göstererek]

Şu çocuk söylese anlarım... Fakat sizin gibi yaşlı başlı bir memurun ağzından bukadar cahilâne bir söze doğrusu hayret ve teessüf ettim.

Bay Kagıtman

[Kızarak]

Affedersiniz ama, cahilâne tâbirini kabul edemem... Bana böyle bir hitapta bulunmıya hakkınız yok...

Bay Kırtas

Be gözüm, ben sana daha ağırlarını da söylerim... Avanak derim, eşek derim vesaire...

Bay Kagıtman

Evet ama, onlar hususî hayatımızda kalır... Resmî hayatta lâübaliliğe hakkımız yok sanırım...

Bay Kırtas

Canım... Ciğerim... Evlâdım... Sen benim evlâdım sayılırsın kızma... Vallahi seni nekadar sevdiğimi bilirsin... Fakat böyle bir cahilâne lâkırdı işidince ağzımızdan...

Bay Kagıtman

[Ayağa kalkarak]

Bak, yine tekrar buyuruyorsunuz... Ben bu komisyonda çalışamam... İzzeti nefsimi cerihadar ettiniz... Mafevk makama şikâyetimi de yine makamınız vasıtasile yapıyorum... Tecavüzü merci etmek aklımden geçmez... Binaenaleyh zatıâliniz benim komisyondan istifamı...

Bay Kırtas

[Arkadaşının elini yakalıyarak]

Bunu takdir ettim... Memur dediğin işte böyle olur.. Yenilerin bu gibi gavamızdan haberleri yoktur... Bak bay Kalemer oğlum memurun hukuk ve vezaifine teallûk eden bu nüktelerin lûgat mânasını bile anlamaz belki...

Bay Kalemer

[Kızarak]

Bay başkan... Kabul etmem... Bendeniz anlarım... Neye anlamazmışım...

Bay Kırtas

[Gülerek]

Anladınsa söyle bakalım... Gavamız ne demek, nükte ne demek...

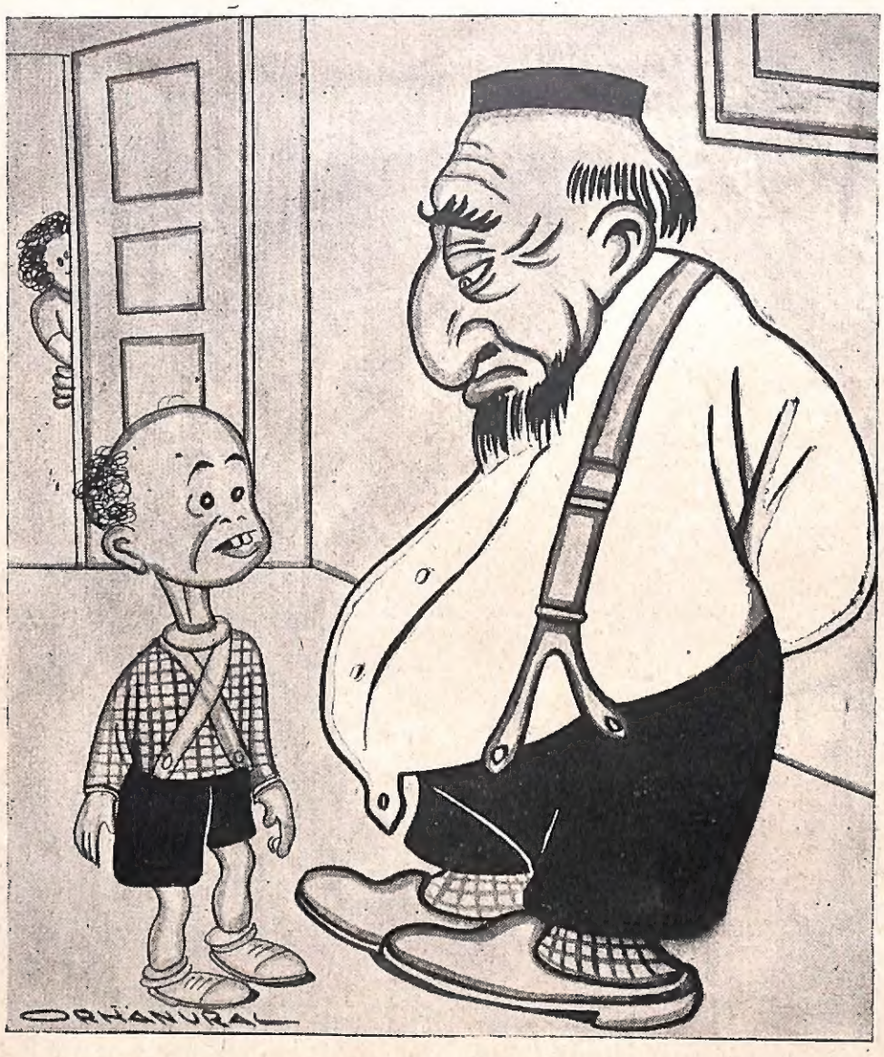

— Baba, izin verirsen arsada çocuklarla top oynıyayım...
— Olmaz, şimdiden top atmıya alışırsan büyüdüğün zaman esnaf olamazsın!..

Bay Kalemer

Ben Arapça bilmiye mecbur değilim... Ben küflü medrese tahsili görmedim...

Bay Kırtas

Yahu siz hepiniz bugün barut gibi parlıyorsunuz... Ne yapalım, gençlik... Hoş göreceğiz... Beyhude lâkırdılarla vakit kaybetmiyelim... Çalışalım.. Müzakere mevzuumuz ne idi? Ha, aklıma geldi... Bir imha mazbatasının imhası... Bay Kagıtman, imha mazbatası niçin yapılır? Devlet eşyasından bir kısmının imha edildiğini tesbit için... Peki onu da imha edersek ileride meselâ bu eşyanın çalındığı hakkında ortaya çıkacak bir iddiayı alâkadarlar ne suretle cerhederler? Bir yanda hukuku şahsiye, bir yanda hazine hukuku... Dikkat buyuruyor musunuz? Evet, ilerde böyle bir mesele tahaddüs ettiği takdirde nasıl işin içinden çıkılır? Bu vesikanın ortada olmaması yüzünden ya fert yanar ya devlet hazinesi... Biz burada her ikisini de korumak vazifesile mükellefiz. Aldığımız emrin sarahati karşısında tereddüt edemeyiz. Bu mazbatayı yakacağız. Fakat yine bir zabıt yapmalı ve mazbatanın suretini bu zabıta geçirmeliyiz. Defteri mahsusuna da ayrıca işaret verildiği takdirde mesele kalmaz. Yalnız bunları kopya ettirmek için de bir daktilo lâzım.

«Başmüdürlüğe müracaat edilerek bir daktilo kız ve daktilo makinesi tedarik edilir. Zabıt yazılır. Mazbata suretindeki rakamlarda yanlışlık olduğu için, kâğıdın bir kere daha makineden geçmesi lâzım gelir.

Bütün bu işler esnasında tatil vakti gelmiş olduğundan daktilo sabırsızlanmıya başlar. Bay Kırtas ona vazifenin kutsiyetine ve mesai saatı dışında çalışmanın faziletine dair bir nutuk verir. Nihayet iş biter ve komisyon mesaisine nihayet verir. İki kâğıt yırtılmış onun yerine sekiz on kâğıt yazılmıştır.»

Bay Kırtas

[Esniyerek]

Yorulduk çocuklar... Fakat devlet işidir. Helâl olsun.

KARİKATÜR

KIRINTILARI

Kadına, paranı, hattâ gönlünü verebilirsin, fakat aklını vermekten sakın!

*

Gençliğin hataları bizi terkettiği zaman sanki biz onları terketmişiz gibi kuruluruz.

*

Hiç kimseyi beğenmiyen, hiç kimsenin beğenmediğinden daha bedbahttır.

*

Kendimizi tamamile başka bir insan yapmak elimizden gelmez, olsa olsa hayvan yapmıya muktediriz.

*

Kendi kuşunu bir kafeste tutamıyan kimse, uçan kuşu güç yakalar.

*

Nişanlanmak insanı evlenmiye götüren bir merdivendir. Fakat bazan bu merdivenden tepesi üstü yuvarlanıp belâdan kurtulanlar da görülür.

*

Dostların sözü hikâye, kendi sözümüz hakikat, karımızın sözü kanundur.

*

Fazla anlamak, fazla duymak, hiç anlamamak, ve hiç hissetmemekten daha fecidir.

*

Zengin için dünya, içinde namusa, ve vicdana kadar her şey satılan bir çarşı demektir ki, bugün maalesef doğru.

*

Hürmet, saf bir madde değildir. Daima içinde bir miktar korku bulunur.

*

Yalnızlık fena bir arkadaşla beraber dolaşmaktan iyidir.

*

Âlim cahilin halinden anlar. Çünkü vaktile kendisi de cahildi. Fakat cahil âlim olamadığı için, âlimi anlamıyorsa haklıdır.

*

Soğukkanlılığını hiç bir zaman kaybetmiyen bir kimse, soğukkanlı olmıya lâyık değildir.

Filozof

Yeni Gazel

Dün akşam bara gittim, ettim bir parçacık dans,
Fakat hesap görürken aldım dostlardan avans!..

Bütün barı sarmıştı baygın, güzel bir koku:
İzzet Melih sürmüştü yine üstüne esans!..

Fatihte talebeler diyorlar: Mektep tatil..
Kelime Beyoğlunda frenkleşiyor: Vakans!..

Sersemlerin başları daima dimdik durur,
Bu zamanda akıllı olan yapar reverans!..

Ölülerden el çekti Filorinalı Nâzım:
Hâmid'in mezarında veremedi konferans!...

Bir yobaz tanırım ki sarık, cübbeyi attı,
Eskiden «Mirim» derken, şimdi diyor: Ekselans!

Daha dün «Allah» derdi, bugün diyor: Mondiyö,
Bu ne tahavvül?... Dersen, böyle susturur:
Silans!..

Bazı gün oynuyorum genç kadınlarla poker,
Fakat bu züğürtlükten yapamam fazla rölans!..

Yahu!.. Bu ne züppelik: «Fatma» lar «Ayten» oldu,
Kırk senelik «Rebeka» diyor: JömapelHortans!.

Yıllardır her yazımda yalvarıp duruyorum,
Saylav seçilemedim.. bizde ne gezer o şans!...

Çamlıviran

Ne düşünüyor?

Yazıhanede karşı karşıya otururlardı. İkisinin masasından deniz görünüyordu. Fırtınalı bir gündü. İkisi de dalgalı denize uzun uzun baktılar.

Bekâr olan evli olana sordu:

— Denizin bu hali sana neyi hatırlatıyor?

— Neyi olacak, Allah kahretsin karımı!

Artıyor ama..

Şişlide kadınlar ata binmiye özendikten sonra erkekler kendilerine yeni bir meşgale aradılar. Bu yüzden sabahleyin erken işe gitmek için sokağa çıkan İstanbullular, şık otomobillere kurulmuş, eli tüfekli, beli kemerli, yanı köpekli adamlara sık sık raslar oldular.

Bunlar, Şişlinin sabık süvarileri ve şimdiki avcılardır.

Geçenlerde tramvayla Şişliden geliyordum. Önümdeki sırada oturan iki şık bayan güzel bir spor otomobiline binmiş züppe bir avcıyı göstererek:

— Dün bana, tam 12 tavşan vurduğunu söyledi, dedi. Öteki taaccüple cevap verdi:

— Allah Allah, dün ben de tesadüf ettim. Bana, iki düzine tavşan vurduğunu söyledi.

— Olabilir azizem, seni benden bir misli daha aptal sanmıştır.

— Mahdumlar ne âlemde?.
— Büyüğü sporcu oldu, küçüğü hamdolsun iyidir!...

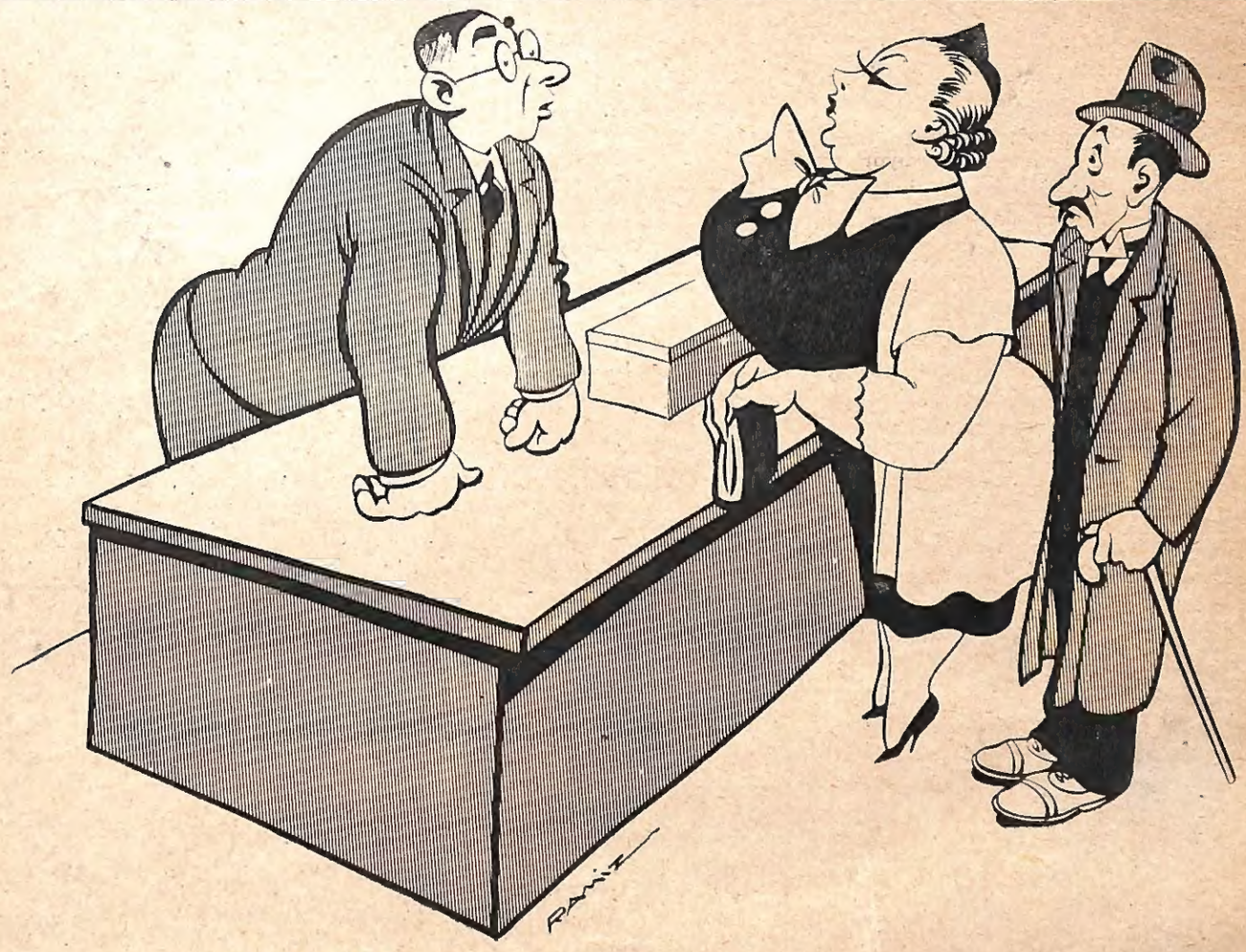

— Bir çorap istiyorum...
— Erkek için mi?.
— Hayır, kocam için!...

Haftanın anketi:

Yahya Kemal sporcu

Bu haftadan itibaren Karikatür yeni bir anket açmış bulunuyor. Anketimizin mevzuu:

— Edebiyatçı olmasaydınız hangi mesleğe intisap ederdiniz?

— Elinizde bütün imkânlar olsa edebiyat için ne yapardınız?

Sualleridir.

* * *

Üstat Yahya Kemal'i Yedigün idarehanesinde buldum. Beni görür görmez:

— Nafile, dedi, yanıma sokulma, bilmiyorum!

— Aman üstat neyi bilmiyorsunuz?

— Anket için gelmiyor musun sen?

— Evet!

— Şu halde soracağın sual malûm ama, cevabını bilmiyorum!

— Hangi suali soracağımı zannettiniz?

— Benimle alay mı ediyorsun münasebetsiz? Bana on senedenberi bizde «Edebiyat var mı, yok mu?» sualinden başka sual mi soruyorlar? Ben de sana işte peşin söylüyorum:

Bıktım gayri, illâllah, ister olsun, ister olmasın, ben bilmiyorum.

— Hakkınız var ama üstadım, ben o suali değiştirdim.

Üstat bu sözüme âdeta sevindi:

— Öyle ise sor bakalım!

Diye ruhsat verdi.

— Edebiyatçı olmasaydınız hangi mesleğe intisap ederdiniz? Üstat tereddüt etmeden cevap verdi:

— Futbolcu olurdum.

— Nasıl futbolcu?

— Basbayağı, Zeki gibi, Nihat gibi, Leblebi Mehmet gibi futbolcu!

— Neden?

— Neden olacak, itibar sahibi olmak için... Sen uyuyor musun be yahu? Maç günleri hiç Taksim stadyomunun önüne gitmedin mi? Birinci sınıf bir oyuncu uzaktan nasıl görünür, nasıl yaklaşır, seyretmedin galiba?

— Etmedim!

— Belli, dinle de anlatayım: Bilmem hangi kulübün lokalinde soyunmuştur. Soyunuşu da, o kulübün kapısından girişi de ayrı bir âlemdir, ballandıra ballandıra anlatmıya değer ama, bu tarafları, geçiyorum. Tosun soyundu mu, sırtına hava yağmurlu ise bir pardesü, güneşli ise kenarları şeritli bir kulüp ceketi geçirir, yola düşer.

İlk kafile kulübün kapısında alestadır. Beş, altı mahalle çocuğu arkasına takılır. Üstat yürüdükçe hayranların sayısı artar, kafile arttıkça meşhur futbolcu hızlanır.

— Yaşa aslan!

— Gol isteriz, gol!

— Beş tane atmazsan namertsin?

Avazeleri arasında yel yepenek, yelken kürek stadyoma yaklaşırlar.

Stadyomun kapısı mahaşerallahmış, iğne atsan yere düşmiyecekmiş, bunlar üstada vız gelir. O, âbidenin önünden göründü mü?

Kalabalıkta bir mırıldanma, bir fısıltı başlar. Rakip takımın taraftarları:

— Yuf, şuna bak!

Diye homurdanırlarken, kendi kulübüne bağlı olanlar:

— Hani, oynamıyacak diyorlardı, korkularından ne halt edeceklerini, ne lâf çıkaracaklarını bilmiyorlar. İşte çakı gibi giyinmiş, yine etrafa duman attıracak! Yaşa! Varol!

Diye gırtlak paralarlar.

O, bütün bu sözleri duymamış gibidir. Kapıdaki polise lûtfen selâm vererek kalabalığın ortasında hemen açılıveren dar yoldan geçer, kapıdan kaybolur.

— Hayrettir üstadım, ne tatlı anlatıyorsun?

— Elbette tatlı anlatırım, bu işe hasretim var. Kaç kere kıskandım o bahtiyarları bilmezsin.

Hem asıl mesele burada değil. Ya sahadaki hürriyeti, ya o meydanın ortasındaki istiklâli.

Tekme atabilir, yumruk sallıyabilir, mukabil taraf kalecisine yaklaşıp kimseye duyurmadan küfür etmiye hakkı vardır.

Hele o hakem olacak bostan korkuluğuna karşı mutlak hâkimiyetinin tadına doyum olur mu?

Düdük mü çaldı. Bas kalayı, ihtar mı etti, savur tehdidi. Dışarı çıkarmıya mı yeltendi, yapıştır suratının ortasına yumruğu, bas boş böğrüne tekmeyi... Alkışlar arasında çık git.

Üstat biraz durdu. Sonra içini çekerek:

— Ya edebiyat böyle olsaydı, dedi, yahut da ben futbolcu olsaydım. Hoş edebiyat böyle olsa daha mükemmel olurdu ya, alkışı bukadar yakında, hayranları bukadar peşimizde bulunca bize bir başka celâdet gelirdi. Hele münekkitle olan münasebetimiz futbolcunun hakemle olan münasebeti gibi devam eylese, keyfe değme gitsin!

Gülümsedim:

— Meselâ, dedim, o zaman Halit Fahri'nin münekkitlik ne haddine!

— Değil mi ya, neden korkuyorsun hattâ Nurullah Ataç da diyebilirdin!

— Şu halde üstadım, ikinci suali de sorayım: Elinizden bütün imkânlar olsa edebiyat için ne yapardınız?

— Bir Avrupa turnesi tertip ederdim!

— Anlıyamadım?

— Anlıyamazsın, bak anlatayım: Hani şu, orta mektebin son sınıfında dâhî olduğu için iki sene üstüste kalıp «Bana gayri okumak gerekmez, kendimi şiire vermeliyim» diyerek Babıâliye musallat olan cep takvimi şairleri yok mu?

— Var.

— İşte onlardan bir ikinci takım, üstat geçinip iki ince risaleden başka eseri olmıyan kodamanlardan da bir birinci takım yapar verelini Avrupa derdim.

— Aman üstat, işin rezaleti çıkardı vallâhi!

— Olabilir, o Şekispir'e dil uzatanları, o Bodler'in âsârını mahvedenleri oralarda maça çıkarırdım.

— Alimallah hepsi yuhaya tutulurlar, hiç olur mu? Biz yutuyoruz ama, el yutmaz?

— İşte o zaman cümleniz benim niçin futbolcu olmak emelini beslediğimi anlardınız.

Malûm a, bizim futbolcular hiç olmazsa «Taç, penaltı, haf bek» nedir bilirler. Halbuki yeni edebiyatçılarımız işlerinin alfabesinde bile yayadırlar. Vezinle kafiyeden vazgeçtik, ana dillerini beceremiyorlar.

Bunları terbiye etmek için yegâne çare, gurbet ellere götürüp çürük yumurtaya tutturmaktır. Anlatabildik mi?.

Mülâkatçı

— Havyar mı aldın?.
— Hayır, bizim bayana deniz mayosu aldım!...

Bir bayram macerası

Hatunla atıştıktan, para diye tutturan biraderi bir temiz haşladıktan sonra sokağa uğradım.

Tramvay caddesine çıkıncıya kadar fevkalâdeliğin farkında değilim. Fakat tramvay arabalarını mutat hilâfına bu saatte - saat on birdi - tıklım tıklım görünce, şaşırdım. Etrafıma baktım. Allah Allah, dükkânlarda bayraklar asılı. Çoluk çocuk, kadın erkek dışarı uğramış, aklım başıma geldi.

— Tu, nasıl unuttum yahu? Dedim, kendi kendime, bugün çocuk bayramı değil mi? Yandım doğrusu, biraderi haşlamanın zamanı değilmiş!

Ben böyle düşünerek tramvay durak yerine vardım. Orası kalabalık! İki şık güzel bayanın arkasında durdum. Yine dalmışım. Birdenbire göğsümün sol tarafında bir temas;

— Aman, sakın alacaklı olmasın?

Diye ürperdim. Değilmiş, iki mini mini rozetçi. Gördünüz mü felâketi. Yanımda bozuk para yok. Bozuk para yok deyince, aklınıza fena şeyler gelmesin. Zaten bütün servetim iki adet yirmi beşlik. Sesimi tatlılaştırarak:

— Yavrum, bozuk param yok, dedim. Şimdi bırakın ben sonra taktırırım kendime:

Çocuklar yüzüme hayretle bakıp yürüdüler.

Önümdeki bayanlar bu sözleri işitmişlerdi; fıkırdıyarak döndüler. Beni tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra şöyle konuştular.

— Para ile imanın kimde olduğu belli olmazmış, ne doğru!

— Evet, şu arkamızdaki züppeye de bak, insan kılığına kıyafetine baksa âdeta aldanacak, paralı bir mal sanacak.

— Sorma kardeş, böyle kaç tanesine aldandım da kır kahvelerinde canım çıktı.

Bunları duyunca tepem attı. Nasıl atmasın. Namus elden gidiyordu. Bir adamın adı meteliksiz, çıkacağına canı çıksın daha iyi. Çaresiz namusumuzu temizlemek gerekti.

Etrafa bakındım. Anadolulu bir simitçi geliyor. Hemen çevirdim:

— Arkadaş, diye seslendim, bir yirmi beşlik bozar mısın?

— Bozarım ama bir simit alırsan.

— Yahu simidi ne yapayım?

— Yersin.

— Karnım tok!

Yürüdü gitti. Parayı bozduramadım ama, hiç olmazsa beni meteliksiz sanan züppe bayanlara karnımın tıka basa tok olduğunu anlattım ya.

Biraz sonra bir müvezzi göründü. Ne iyi tesadüf okuyup yazma bildiğim de anlaşılsın.

— Baksana, dedim, şurdan bana bir

Kız — Ben eski kafalı kızlardan değilim, düğünümüzde yüz görüml
Erkek — Teşekkür ederim...
— Onun yerine bana bir apartıman alırsın kâfi!...

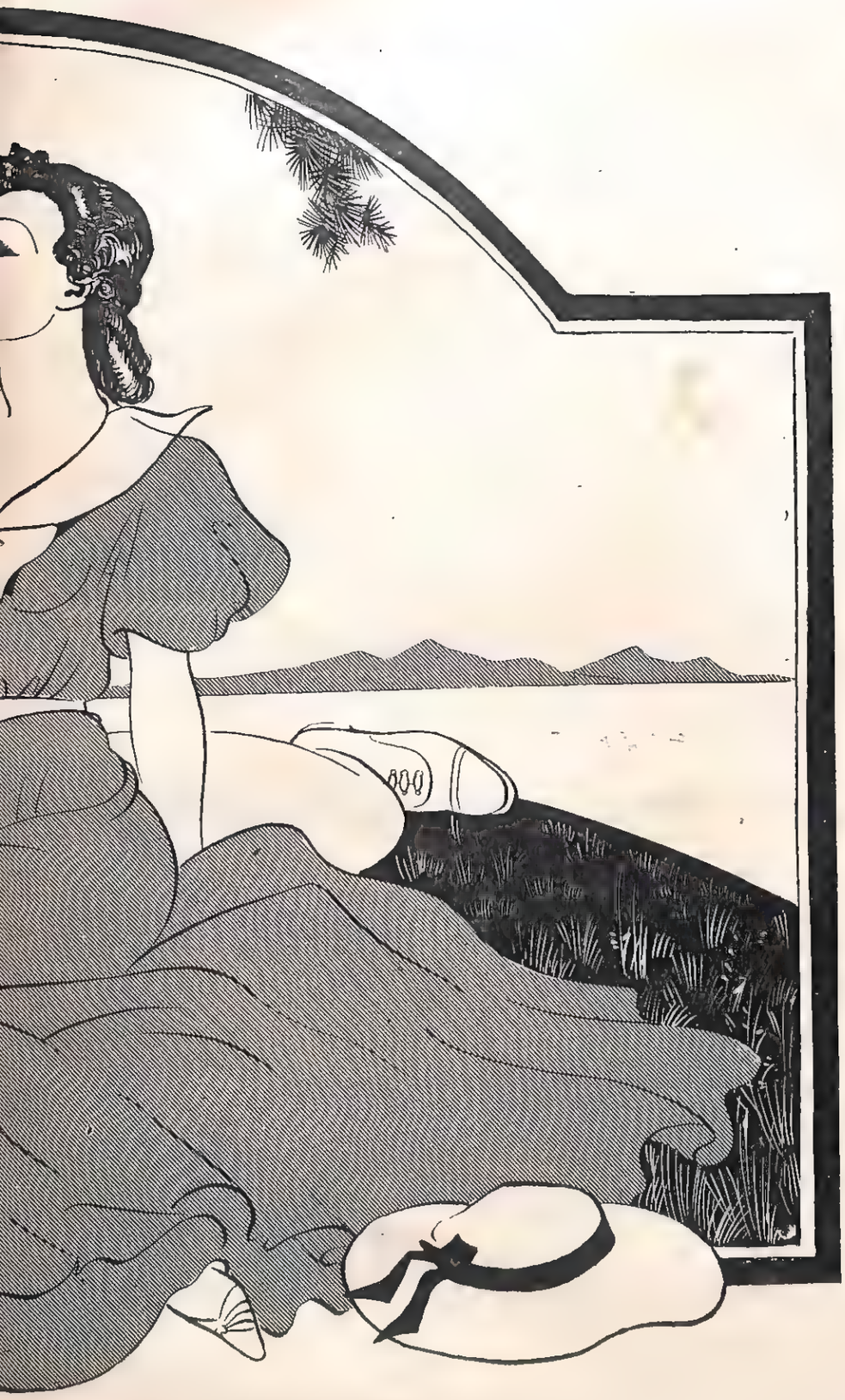

temem...

gazete ver!

Gazeteyi aldım. Yirmi beşliği uzattım. Müvezzi geriye dört çeyrek verdi. artık:

— Şu çeyreği de boz, rozet alacağım!

Diyemem ya. Parayı cebime yerleştirdim. Gazeteyi boylu boyunca açarken yan gözle bayanlara baktım:

Bu bakışla:

— Anladınız ya münevver bir adam olduğumu?

Demek istiyordum. Bayanlar artık deminki kanaati değiştirmişe benziyorlardı. Sarı saçlısı âdeta gözümün içine bakarak gülümsedi.

Gazeteyi açtım ama okuyan kim. Gözüm dört yanda rozetçi arıyor. Nihayet iki çocuk daha göründü. Baktım, rozetsiz olduğumun farkına varmadan geçecekler, yüksek sesle çağırdım:

— Hey, evlât, baksana, burada rozetsiz vatandaş var!

Çocuk sabahtanberi ilk defa rastladığı böyle gönüllü bir müşteri karşısında evvelâ şaşırdı. Sonra cesaretle yaklaştı. Ceketimin yakasına rozeti iliştirdi.

Hemen elimi yeleğimin cebine attım. Sapsarı çeyreği küçük kumbaraya attım.

Hem vazifesini bitirmiş, hem de etrafa karşı kredisini düzeltmiş bir adam gibi rahat bir nefes alırken, arkamdaki bayanlardan esmeri arkadaşına fısıldadı:

— Enayinin biri demedim mi? İşte belli oldu. Rozetçi çağırılır da beş kuruş gâvur edilir mi? Sersem!

İspinoz

Ne zararı var

İşlerini bir türlü bitiremedi. Treni kaçırdı. Çaresiz otele gitti. Çoktan gece olmuştu. Otelciye:

— Bana lûtfen temiz bir oda!

Dedi. Otelci:

— Hayhay bayım!

Cevabını verdikten sonra, yukarıya seslendi:

— Mari, kızım, bak müşteri geldi.

Mari âdeta güzel kızdı. Müşterinin yüzüne bakarak yumuşak yumuşak gülümsedi. Otelci hizmetçisinin sönmüş bir mumu eline alarak müşterinin önüne düştüğünü görünce:

— Mari, dedi, o ne o, mumu yaksana...

— Ne lüzumu var patron, bay da diğerleri gibi odaya girer girmez söndürecek olduktan sonra...

Ne İstersin?

Evlendiklerinin ikinci günü idi. Sabahleyin kadın kocasına sordu:

— Sevgilim, sana kahve mi pişireyim, çay mı?

— Dün sabah pişirdiğin çaysa, kahve pişir, kahve ise rica ederim bu sabah çay içelim!

Hikâye

Kıskanç bir koca

Hanım koca kapısından içeri girince birdenbire karar verdiğim bu işin bukadar güç olduğunu asla düşünmemiştim.

Şimdi ben kenarda oturup Arsen Lüpen okuyan sarı oğlana:

— Evlât! Beni, «Hususî takip idarehanesi» ne çıkarıver!

Diye nasıl söyliyeyim?

İdarehane yeni açıldı ama reklâmı dünyayı tuttu. Ben bile gazetelerde gördüğüm sayfa sayfa reklâmlara güvenip buraya gelmedim mi?

Çaresiz dört kat merdiveni çıktım. Numarası aklımda, kapıyı vurdum. İçerden nezleli, boğuk bir ses:

— Girin!

Dedi.

Girdim. Küçük bir oda. Masanın başında gözlüklü, kıranta elli, elli beş yaşlarında işten yeni çekilmiş bir eski gümrük komisyoncusile, mütekait bir tahrir komiserini andıran bir adam oturuyor.

Belli, büro adabına pek alışık değil.

— Bir kahve içer misiniz?

Demesi bile acemi! Teşekkür ettim.

— İlânınızı gördüm de..

Dedim. Hemen açıldı:

— Evet, bu iş memleketimizde henüz yenidir. Velâkin Avrupada emsali çoktur. Aile kavgalarının yüzde doksan dokuzu kıskançlıktan çıkıyor. Bu kavgaların yüzde doksanı da haksız yere şüphelenmekten ileri geliyor. Koca, karısını her zaman kollıyamaz, kollıyamadığı için lüzumsuz yere şüphelenir. Halbuki böyle bir müessese kurup kocanın şüphesi bertaraf edildi mi, gel keyfim gel.

— Haklısınız! Ben de bu...

— Kanaattesiniz değil mi? Öyle ya efendim. İşte hazır bir fırsat veriyoruz. ketumiyet, ciddiyet, aile esrarı cihetinden hiç meraklanmayın. Bendeniz mingayri haddin tam 35 sene merkez memurluğu, taharri komiserliği yaptım. Esrarı devleti bize emanet ederlerdi.

— Tabiî,

— Şu halde yine bir şey değişmiş olmuyor. Yine o adamız!

— Fakat maiyetinizde çalışanlar...

— Mühim işleri, sizin gibi yüksek müşterilerimizin işlerini biz âcizane bizzat görürüz.

Bak, bu cihet hoşuma gitti. Zaten gelirken de şöyle düşünmüştüm;

— Kıskançlık bir huy. Her huy gibi canın altında. Karımı kıskanıyorum! İşlerim, her zaman beraber bulunmama mâni oluyor. Aklım fikrim evde kalıyor. Bu «Hususî takip idarehanesi» ne başvurayım. Fakat bir şartla... Müessese müdürü, memurları, yakışıklı, kelli felli adamlarsa bana gelmez.

İşte bak, adamcağız benim işimi bizzat takip edecek. Bu çopur heriften daha âlâsını bulacak değilim ya:

— Teşekkür ederim.

Dedim.

Gözlerini yere indirerek yumuşak bir sesle sordu:

— Af buyurun, bayanın nesinden şüpheleniyorsunuz, meselâ bir erkek arkadaşı, yahut daha ileri bir münasebeti mi var?

— Allah göstermesin!

— Etrafında kur yapan delikanlılardan herhangi birile anlaşması ihtimali..

— Ne münasebet azizim, benimkisi kuru kuruya bir şüphe.

— Şu halde?

— Karım sokağa çıkınca aklım fikrim onda kalıyor, istiyorum ki emniyetli bir adam ona belli etmeden her hareketini saati saatine bana bildirsin.

— Alâ...

— Fakat karım sureti katiyede bir şey hissetmemelidir. Ne kendi gururumun, ne de onun izzeti nefsinin kırıldı-

— Geçen hafta Almanca öğreniyordun, şimdi bakıyorum İngilizce ders alıyorsun...

— Evet, fakat yalnız aşk alış verişine ait kelimeleri öğreniyorum!...

ğını istemiyorum!

— O cihetten emin olabilirsiniz!

— Ne vereceğiz?

— Şeraitinizi anlıyalım.

— Biz, bir meseleyi takip için meselenin ehemmiyetine göre pazarlık yaparız. Fakat sizinki buna gelmez. Gönlünüz ferah oluncıya kadar müesesemize abone olursunuz!

— Hay hay!

— Abone ücreti ayda 75 liradır. Tabiî masarifi zaruriye hariç. Meselâ telefon, otomobil, tramvay paraları.

— Peki.

— Abone ücreti peşindir. Masarifi zaruriye, haftadan haftaya fatura ile tahsil edilir.

— Ona da peki. Buyurun size yetmiş beş lira! Adresim kartımda var. Onu da alın. Yalnız ketumiyet ve karıma bir şey belli etmemek çok mühimdir.

— Göreceksiniz!

* * *

Aradan tam iki ay geçti. Hay Allah razı olsun şu: «Hususî takip idarehanesi» nden, dünya varmış be yahu!

Kafam evlenmeden evvelki cevvaliyetini buldu. İşlerim tıkırına girdi. Yetmiş beş liraya bu rahatlık, sudan ucuz. Bizimki evvelce benden korkusundan sokağa çıkmazdı. Halbuki ben:

— Git gez, açılırsın şekerim!

Dedikçe, hakikaten açıldı. Bugün anasına, yarın teyzeye, öbürgün bir yere gidiyor, dolaşıp duruyor.

Haftalar geçtikçe bizim can kurtaran idarehanesinin masraf faturaları yükseldi. Telefonlar sıklaştı.

— Allo... Refikanız bir yere uğradı. Otomobille küçük bir gezinti yaptı eve gitti.

— Allo, refikanız validesine uğradı.

— Allo, refikanız Yeşilköydeki dayınıza gitti.

— Allo... Allo,...

Ben bu telefonları aldıkça iç rahatlığım artıyor, işlerime daha sıkı sarılıyordum.

* * *

Bir ay daha geçti. İnsan oğlu neyi unutmaz? Ben kıskançlığımı ve bu yüzden çektiğim müthiş azapları hep unuttum. İşlerimi de yoluna koyup gözümü açınca evvelâ bizim daktiloyu beğendim. Ne cici kızmış bu bizim daktilo be yahu! Hay canıma, bunca zamandır nasıl da farketmemişim?

* * *

Bir ay daha geçti. Daktilonun pabucu dama atıldı. Emelle tanıştım. Aman Allahım ne kadın. Hani bir içim su derler ya. İşte tam o çeşitten...

* * *

— Asrî mezarlıkta Hâmid'in mezarının yanına, şairler, muharrirler için de bir yer ayrılmış..

— Çok şükür, zavallılara nihayet yatacak bir yer bulundu demek!...

Bir gün sevgilimi alıp Tarabyaya götüreyim! Dedim. Bir otomobile atladık. Bir otele damladık. Otelci eski ahbaptır. Deniz üstünde bir oda açtı. Masayı kurdu. Bize,

— Buyurun.

Dedi.

Yukarı çıktık, odaya girdik. Emel turvakarını çıkarırken bitişik odadan sesler duydum. Duymamla tüylerimin diken diken olması bir oldu. Emele:

— Sus!

İşaretini verdim. Ara kapıya kulağımı yapıştırdım. Bileklerimi keserim ki içerde cıvıldıyan benim karım. Aman dur bakalım. Dur bakalım var mı? İşte:

— Sevgili Necdet, diyor, haydi anlatsana bana, anlat da gülelim.

— Nesini anlatayım, Melâhat. Bizim patron seni takip edeceğimi söyleyince yüreğim hopladı. Seni evvelden beri gözüme kestirmiştim. Peşine takıldım. Arkandan ayrılmaz oldum.

— Demek kocam olacak sersem seni arkama düşürmek için üstelik para verdi ha! Ben de seni beni sevdiğinden peşimden ayrılmaz sanıyordum, yalancı!

— Zaten doğrusu da bu idi. Fazla olarak vazifem sana kur yapmıya, sokak ortasında lâkırdı söylemiye fırsat vermişti. Hattâ sarkıntılık etsem nihayet ne olabilirdi? Vazife icabı deyip işin içinden çıkardım.

— Hareketlerinin neden bukadar cüretli olduğunu şimdi anlıyorum. Ben cüretli olan erkeklere bayılırım.

Öpüşüyorlar. Ben ne yapacağımı şaşırdım. Aptal aptal dalmışım. Bu aralık içerdeki odadan züppenin sesi duyuldu:

— Dur, cicim kocana bir telefon edeyim. Bugün sözleştiğin arkadaşının adı ne idi? Ha, İclâl değil mi? Sakın onda telefon olmasın! Rezil oluruz. Şimdi senin budalaya sesimi patronun sesine benzeterek: «Refikanız arkadaşı İclâlin evine uğradı» diyeceğim.

— Neden sesini değiştiriyorsun?

— Patronun emri var. Bizim idarehaneye gelen sersemlere: «İşinizi bizzat takip edeceğim diyor. Çopur suratına bakanlar.. Hay hay» ı bastırıyorlar. Biz, müşteriler görmesin diye idarehaneye bile uğramayız!

Kusura bakma şu telefonu edeyim de geleyim, ne yaparsın vazife vazifedir. Kocan da rahat olsun, biz de...

Ta - Ka

Kulaktan... ...kulağa

ŞAPKANIN KERAMETİ

Arkadaşım şapkama bakarak:

— Beraber aldığımız şapka değil mi o? Dedi, nekardar eskimiş.

Gülerek cevap verdim:

— Daha eskimesin mi.. Alalı iki sene oluyor.

— İyi ama bak benimki yepyeni... Ayni günde, ayni mağazadan almamışmıydık?

— Peki, bundaki keramet ne?

— Ne bileyim ben?

— Hele hele...

Arkadaşım gülümseyerek itiraf etti:

— Benimki de belki eskiyecekti... Fakat bir defa tiyatroda, bir defa da lokantada kazaen başkasının şapkasile değiştirdim.

KUVVETLİ HAFIZA

(S...) bundan tam sekiz sene evvel benden beş lira borç almış, bugüne kadar ödememiştir.

Dün sıkı bir ihtiyacım oldu. Başkasından borç istemektense (S...) den kendi alacağımı istemeyi daha muvafık buldum ve evine uğradım.

(S...) kapıdan çıkmak üzere idi: Utana sıkıla: — Sende ehemmiyetsiz bir alacağım vardı, dedim, gerçi seni rahatsız etmek doğru değil ama, pek ihtiyacım var da...

(S...) hayretle yüzüme bakarak:

— Ne borcu? dedi.

— Sana bir tarihte beş lira vermiştim ya...

— Hangi tarihte...

— Canım 1929 da, sekiz sene evvel.

(S...) hayretle güldü — Hafızanın kuvvetini tebrik ederim, dedi ve yürüdü.

YÜKSEK BİNALAR

Amerikadan dönen bir arkadaş oradaki altmış yetmiş katlı büyük binalardan bahsediyordu:

— Bir defa bu apartmanlardan birinin en üst katında oturan bir bildiğimi ziyarete gitmiştim. İnanır mısınız tam on dakika asansörde kaldım.

İstanbullu bir arkadaş omuz silkerek:

— Bir şey değil, dedi, ben meselâ dün akşam oturduğum apartımanın üst katına çıkarken tam bir buçuk saat asansörde kaldım.

Hep birden güldük: — Hoş geldin Meşhedi efendi, dedik.

Fakat o izah etti:

— Asansör yarıyolda birdenbire bozuluverdi. Tamir edinciye kadar iki kat arasında bekledik.

YÜZ SUYU DÖKMEDEN

Mahkeme, sokakta cürmümeşhut halinde yakalanmış bir ihtiyar dilencinin davasile meşguldü.

Hâkim kararı tebliğ etti:

— Kendine bir iş bulup hayatını kazanacağın yerde sokaklarda ötekine birikine el açtığın için sana bu defalık üç gün hapis cezası veriyorum.

Dilenci memnun bir çehre ile: — Teşekkür ederim.. Allah bugünleri de gösterdi, dedi.

Hâkim sordu: — Ne demek istiyorsun... Bunda sevinecek ne var?

Dilenci boynunu büktü: — Şimdiye kadar yalvarıp yakarmadan bana verilen ilk şey, bu üç gün hapis oldu da ona memnun oluyorum.

ÖZ EVLÂT ASLINA ÇEKER

Bay (M...) yemekten sonra gazetesini almış, bir koltuğa yerleşmişti. Fakat çocuk mütemadiyen bağırıp ağladığı için bir türlü okuduğu şey zihnine girmiyordu.

Nihayet karısını sıkıştırdı:

— Ne diye bağırtıyorsun bu yumurcağı?

Kadın cevap verdi: — Ben bağırtmıyorum, kendi bağırıyor.

— Peki, o halde durup dururken niçin bağırıp edepsizlik ediyor?

— Niçin olacak... Senin çocuğun olduğu için...

ZİYAFETTE

Misafir pek iştahlı fakat buna mukabil yemek son derece sade ve hafifti.

Sofradan kalkılacağı zaman ev sahibi:

— Geldiğinize çok memnun olduk, dedi, haftaya yine buyurun.

— Maalesef imkân yok... Meşgulüm.

— Ama hatırımız kalır.

Misafir sıkılarak bir teklifte bulundu:

— Hatırınızı kırmamak için bir çare aklıma geldi... Gelecek hafta yiyeceğimi isterseniz şimdiden yiyeyim.

MAKUL SEBEP

Katil, otuz beş yaşlarında halim, selim bir adamdı. Hâkimin suallerine cevap verirken kızarıp bozarıyor ve son derece terbiyeli bir lisan ile konuşuyordu.

Hâkim sordu:

— Karını niçin öldürdün?

— Fazla muhabbetten!

— Bu nasıl muhabbet böyle?

— Konyada bulunan annesinin yanına gitmek için benden iki ay izin istedi. Razı olmadım. İki ay ben onsuz nasıl yaşıyabilirdim, Onu bunun için öldürdüm.

DİLENCİ DUASI

Bayın merhameti kabardı. Dilenciye kırk para verdi. Dilenci:

— Allah razı olsun, dedi, inşallah ahrette sizin bayanla beraber cennete gidersiniz.

Bay bunu duyunca fakire bir kuruş daha uzattı ve:

— Al sana bir kuruş daha. Fakat bu seferki dua yalnız başıma cennete gitmem için olsun. Orada da mı rahat yok yahu?

Papağan

İSTANBUL RADYOSUNU DİNLERKEN:

Erkek — Bana bir rehavet geldi... Programda bir değişiklik olunca beni uyandır...

Kadın — Kaç ay uyuyacaksın!...

Doğruluk

Küçük gazeteci kendisinden bir Karikatür almış olan bayın arkasından koştu:

— Bayım, Karikatür on kuruştur, dedi, siz bana yanlışlıkla bir yirmi beşlik verdiniz.

Bay küçük gazeteciye hayretle baktı. Nihayet on iki yaşlarında fakir kıyafetli, patlak potinli bir çocuktu. Bu vaziyette bir çocukta bukadar doğruluk inanılmıyacak şeydi:

— Aferin, küçük, dedi, sen çok temiz ve namuslu bir çocuksun... O yirmi beş kuruş senin olsun..

— Benim mi olsun?

— Evet, doğruluğuna mükâfaten onu sana veriyorum.

Bay yürümiye başlamıştı. Çocuk tekrar peşinden koştu:

— Demek bu yirmi beş kuruşu bana doğruluğum için verdiniz...

— Evet...

— Doğru söylüyorsunuz ama, aldığınız Karikatürün parası nerede?

Unuttum..

Ahmede ahbaplarından biri evvelâ bir tezkere yazmış, sonra telefon etmiş, daha sonra bir dostu ile haber göndermişti. Mesele pek ehemmiyetli değildi. Cumartesi günü öğle yemeğine davet ediyordu. Ahmet söz verdi. Fakat gidemedi. Pazartesi günü karşılaştılar. Ahbabı çok kızmıştı:

— Teessüf ederim, Ahmet, dedi, söz verdiğin halde neden gelmedin. Unuttun mu yoksa?

Ahmet samimiyetle cevap verdi:

— Unutmasına unutmadım ama, o sabah dalgınlıkla kahvaltıyı geç etmişim.

En iyisi!..

Salamonun sekiz yaşındaki oğlu Bohor, evde oynarken küçük vazoyu düşürüp kırdı. Annesi oğlanı bir temiz ıslattıktan mada kocası gelince felâketi ona da hikâye etti.

Salamon telâşlanmadı. Sade Bohoru huzuruna çağırarak:

— Bana bak Bohor, dedi, bizim vazoyu kirmişsin.

— Evet baba!

— Şu halde, gündeliklerinden biriktirir, yenisini alırsın.

— Hayır baba, ben düşündüm, bir parça tutkal alacağım. Daha ucuza gelir. Oturur yapıştırırım.

Nedenmiş?.

Papaz mektebinde okuyorduk. Devir mütareke devri idi. Papazlar talebelerin katolik, protestan, müslüman, mecusi olduklarına ehemmiyet vermeden cümlemizi kiliseye götürüyorlar, cümlemize harıl harıl kitabı mukaddes okutuyorlardı. Bir gün yine kitabı mukaddes cildinin arasına Nat Pinkerton formaları yerleştirmiş okuyordu. İyice dalmıştı.

Açıkgöz papaz galiba işi çaktı. Ahmede birdenbire:

— Ahmet, diye seslendi, söyle bakalım, Âdem ile Havva cennetten ne zaman kovuldular.

Ahmet tereddüsüz cevap verdi:

— Sonbaharda Monper!

— Nereden biliyorsun?

— Elma yedikleri için kovuldular, demediniz mi idi?

— Evet!

— Elmalar ancak sonbaharda yenecek hale gelir de...

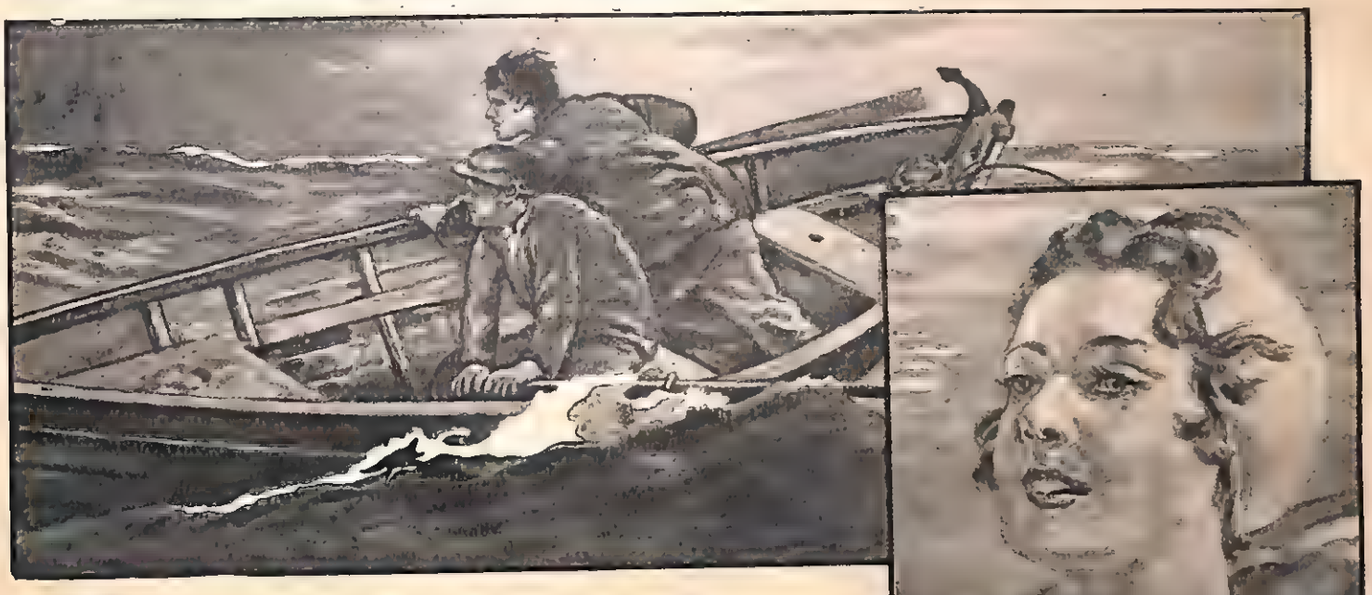

Denizde Bir Macera

Yazan: Osman Cemal

— 8 —

— Oğlum bu gece neye böyle geç kaldın?

Diye sorduğu zaman sen de ona de ki:

— Ne yapayım anneciğim, beni bu akşam üç tane ve biri sarışın, biri esmer, biri buğday renkli ve şehlâ gözlü üç tane genç kız, denizde alıkoydular, beni onlar o çıtır pıtır dilleri, o cana yakın tavırları denizin üzerinde saatlerce oyaladılar, geç kalmama sebep o üç kızdır. Onlar olmasaydı hiç ben sana bu akşam erken geleceğim diye söz verdiğim halde bukadar geç kalır mıydım?

Annen o zaman sana diyecek ki sandalcı:

— Ya... Oğul, demek sen, bu vakitlere kadar evin penceresinde tek başına dört gözle senin yolunu bekliyen yaşlı anacığını o üç kızın çıtır pıtır sözlerine ve fettan gözlerine değiştin ha!

Sen de o zaman anacığına dersin ki:

Anneciğim, o çıtır pıtır dilli kızlar, bu gece belki denizin üzerinde beni daha çok alıkoyacaklardı. Fakat, seni düşündüler, bu saatlere kadar evinin penceresinde yapyalnız oğlunu bekliyen yaşlı ve dertli ananın halini, kalbini düşündüler de bana yine erken izin verdiler.

Önce üç tane genç kız sözünü duyunca, sana biraz kızacak, biraz sitem edecek olan anan, bu son sözleri duyunca yumuşıyacak; gülümsiyerek soracak:

— Kimdi beni düşünen, bana acıyan bu kızlar böyle?

Sen de o zaman annene şu cevabı verirsin:

— İçlerinden bir tanesi senin kızın anne... Ben ölen kızkardeşimin yerine sana onu getireceğim!. Ötekiler de onun candan arkadaşları...

Bak göreceksin sandalcı, bunu duyunca anneciğinin gözlerinden nasıl bir kaç damla sevinç yaşı akacak!

Fakat sandalcı, biz bunu saymayız, biz yine böyle bir gün senin sandalınla sabahtan akşama kadar gezmek isteriz!

— Tabiî, dedim, bir gün değil, hattâ bütün yazı sizi gezdiririm. Hem bu sefer Silâhtara değil, sizi Göksuya götürürüm!

— O halde ne günü buluşalım?

— Ne günü isterseniz!

— Önümüzdeki hafta pazartesiye olur mu?

Dümenci itiraz etti:

— Pazartesiye biliyorsun ki, kardeş, ben muhakkak annemle birlikte Yakacığa teyzeme gideceğim!

— Şu halde salıya!

Sarışın:

— Salı olur mu, salı uğursuz gün!

— Çarşambaya!

Ötekiler yarım ağızla:

— Peki.. çarşambaya...

— İşittin ya... Çarşambaya buluşacağız. Ama nerede buluşalım! Sen gelip bizi buradan Karaköyden alır mısın?

Çarşamba günü güpegündüz, o kalabalıkta, o yüzlerce sandalın, kayığın, motörün arasından sandalla müşteri almam hiç de uygun kaçmaz, birçok kişiler beni tanır, alaya kalkışırdı. Onun için:

— Biz, dedim, başka iskelenin sandalı olduğumuz için gündüzün kalabalıkta oranın sandalcıları bize müşteri aldırmazlar, gürültü, kavga çıkar. Onun için, mademki Göksuya gideceğiz, çarşamba günü tam öğle vakti, ben sizi Kuruçeşme ile Ortaköy arasındaki Defterdar burnundaki küçük rıhtımda beklerim!

Üçü birden:

— Âlâ, âlâ, en iyi bu!

Şimdi benim geri geri siya ettiğimi görünce şehlâ gözlü birden arkasına dönerek:

— Aaa... Geldik mi? Ne de çabuk geldik ayol Galataya!

Gece vakti teptenha olan iskeleye yanaştık. Önden dümenci, arkadan sarışın kız, daha arkadan şehlâ biribirlerini tutarak iskeleye çıktılar. Dümenci kız, çantasından çıkardığı bir lirayı uzatarak:

— Yarım liranız varsa verin de yarım lirası sizin!

— Ufaklığım yok, kalsın efendim, çarşamba günü hesaplaşırız!

— Vallahi olmaz, öyle ise alın, lira sizde kalsın!

— Ha sizde, ha bende ne olacak canım!

Sarışın çantasını karıştırarak:

— Dur bakayım, bende yarım lira var mı?

Ben:

— Kalsın efendim!

Deyip küreklere asılırken şehlâ seslendi:

— Dur, dur sandalcı, beş dakika müsaade et, size bir şey söyliyeceğim, ama gidersen hatırım kalır, bir daha yüzüne bakmam!

Arkadaşlarına bir şeyler söyleyip Karaköye doğru koştu. Ve beş dakika sonra elinde büyücek bir pasta kutusile geldi:

— Bu, seni şimdi dört gözle kapıda, pencerede bekliyen anacığına... Bunu dersin sana şehlâ gözlü kızın gönderdi.

Teşekkür edip kutuyu aldım:

— Şimdilik Allaha ısmarladık!

Diye küreklere yapıştım. Ben daha ilk küreği sallarken baktım, dümenci kız da tekrar sandalın başına sokuldu, ben:

— Ayol ne yapıyorsun, kalsın canım!

Deyinciye kadar sandalın içine lirayı fırlattı. Sonra üçü birden ellerile beni selâmlıyarak iskeleden uzaklaşırlarken ben de gerisin geriye yolu tuttum!

* * *

Çarşamba günü öğle vakti Kuruçeşme ile Ortaköy arasındaki Defterdar burnunda ayni sandalla yarım saat kadar sabırsızlıkla bekledim. Saat tam yarımda yanaştığım yerin tam karşısından tramvay caddesine uzanan iki tarafı çok yüksek duvarlarla kapalı daracık yoldan yaşlı bir Arap karısı sökün etti. İçimden:

— Dur bakalım, dedim, haber bunda...

Kadıncağız biraz alık alık ve biraz çekingen çekingen etrafına bakınarak iskeleye yanaştı:

— Bana baksana... Sandalcı evlâdım!

— Buyur nineciğim!

— Geçen gün Silâhtarağadan sandalla bizim küçük hanımları köprüye sen mi getirmiştin?

— Evet mama dadıcığım, ben getirmiştim!

Koynundan küçük bir zarf çıkararak:

— Sana çok çok selâmları var, al öyle ise şu mektubu oku!

Arabın elinden zarfı kaptım, hemen yırttım, içinden dört beş satırlık bir mektup çıktı. Ben daha mektubu okumadan baktım, kadın gerisin geriye gidiyor. Seslendim:

— Nereye bacı nine, mektubun cevabını almıyacak mısın?

Döndü:

— Bilmem... Bana cevap mevap al demediler de...

— Hele dur, bakayım sen biraz!

Kadın durdu. Ben mektubu okumıya başladım:

«Affedersin, seni oraya kadar yorduk. İçimizden birisi hastalandığı için gelemiyeceğiz. Bizi bekleme!»

Tabiî tepemden bir kaynar sudur boşandı. Araba sordum:

— Küçük hanımların hangisi hastalandı, esmeri mi?

— Hayır!

— Sarışını mı?

— Hayır!

— Ne? Demek şehlâ gözlüsü!

— Evet ya! Zavallı şehlâ gözlüsü hastalandı?

— Nedir hastalığı?

— Bilmem... Sinir diyorlar, arasıra bir şeyler oluyor, öyle kendine... Arasıra ağlıyor... Uykusunda sıçrıyormuş...

— Yaa...

— Yağı, balı ule işte... Sen artık bekleme burada! Çek arabanı, işine git!

Arap, tekrar yollandı ve bu sefer adımlarını hızlaştırdı. Kendisine daha başka şeyler soracaktım. Fakat belli idi ki, o bunlara meydan vermemek için benden kaçıyordu!

Bu kadın hiç kuşkusuz, şehlâ gözlünün emektar dadısı idi. Kızcağız hastalıktan mı, ne sebepten ise bugün oraya gelemiyeceğini anlayınca, benim orada beyhude yere saatlerce bekleyip gözlememem için bu emektar dadısını oraya göndermişti. Fakat mektup neden bukadar kısacık ve donuk bir eda ile yazılmıştı. İhtimal, buna da hastalığı sebepti. Canımın sıkıntısından ne yapacağımı şaşırarak bir sigara yaktım, sandalın ipini rıhtımdan çözdüm, yelkeni açtım, Sıkıntımı biraz defetmek için Çengelköyüne geçtim.

Oranın deniz kenarındaki ağaçlıklı kahvelerde bir kahve içtim. Fakat orada da çok kalamadım. Yarım saat sonra yine yelkeni açıp geldiğim tarafa döndüm...

* * *

Galiba tam bir yıl sonra idi. Durun bakayım, bir yıl mı ya? Gelen senenin sonbahar ortaları olduğuna göre bir yıl üç ay kadar sonra bir akşam bir arkadaşla birlikte Taksim bahçesinde bir kanapeye oturmuş mızıka dinlerken, baktım, karşı taraftaki kanapede oturmuş iki genç kadın dikkatli dikkatli beni süzüyorlar. Bunu farkedince bir müddet ben de onları süzdüm ve zihnimi eşeliye eşeliye beni süzenlerden sarışının tanıdım. Bu, geçen yaz Silâhtarağadan sandala aldığım üç kızdan sarışın, yosun gözlüsü idi. Yanındakini ise hiç tanımıyordum. Aldı mı beni bir merak...

Şimdi bununla ben nasıl konuşmalıyım, geçen yıl hasta olan şehlâ gözlü kızın şimdi ne halde olduğunu ondan nasıl anlamalıydım? Artık mızıka filân kulağıma girmiyor, kafam hep bu işle meşgul oluyordu.

Nihayet onlar oldukları yerden kalktılar ve biraz bize doğru gelir gibi yaptılar, sonra sokak tarafına döndüler.

— Ne olursa olsun!

Deyip arkadaşa:

— Sen biraz otur, ben şimdi geliyorum!

Deyip fırladım, sokağa kadar onları takip ettim, sonra onlar Taksimden Pangaltıya doğru yavaş yavaş ilerlerken yanlarına sokuldum:

— Affedersiniz küçük hanım, size bir şey sorabilir miyim?

— Estağfurullah, buyurun!

— Ben sizi tanıyacak gibi oluyorum ama, bilmem siz beni tanıyabildiniz mi?

— Ben de sizi tanımak istiyorum ama, bilmem ki...

— Ben sizi geçen yaz Silâhtardan sandalla köprüye getiren sandalcı değil miyim?

— Evet, evet, tamam... Demindenberi bahçede okadar düşündüğüm halde...

— Nasılsınız küçük hanım, iyisiniz ya?

— Teşekkür ederim, lâkin sizin bu kıyafetiniz...

— Sandalcılığı terkettim de...

— Şimdi ne iş yapıyorsunuz?

— Ben zaten o zaman biraz keman çalardım, şimdi musiki ile meşgulüm.

— Çok güzel... Ne ise efendim bize müsaade...

— Müsaade sizin ama, hani geçen sene hastalanmış olan arkadaşınızı sorabilir miyim? O zaman hastanlandığını duymuş, pek merak etmiştim, acaba şimdi nasıllar?

— O şimdi burada değil!

— Nerede ya?

— İzmir taraflarına bir yere gittiler!

— Yine hasta mı?

— Hayır, iyi olmuş, hattâ kendisini orada akrabalarından birile de evlendirmişler!

— Yaa... Çok teşekkür ederim kü-

Yayan giderim

Salamon son nefesini ha verdi, ha verecek. Bütün aile efradı yatağının başına toplanmış. Üç oğlu ile haham konuşmıya başladılar. Büyük oğlan hahama sordu:

— Cenazeyi mezarlığa kaça götürebiliriz.

— Cenaze otomobili olursa yirmi beş lira.

— Pek pahalı.

— Araba çağırırsak 15 liraya patlar.

— Pahalı.

— Senagonun hademeleri taşırsa on liranızı alırım.

— Vay canına bu da pahalı be.

Konuşanın kulak misafiri olan Salamon yattığı yerden söze karıştı:

— Hakkın var evlâdım, en iyisi bir gayret edeyim de bari yayan gideyim.

çük hanım, müsaadenizle!

— Güle güle!

Bahçeye döndüğüm zaman arkadaş:

— Ne o, dedi, sen hafif bir heyecan geçirmişe benziyorsun?

— Bırak yahu, kapıdan girerken çocuğun bisikletine ayağım takıldı da...

* * *

Hayatta bazan öyle anlar, öyle işler oluyor ki, tıpkı Kuruçeşme ile Ortaköy arasında bekliyen sandalcının Araptan aldığı mektup üzerine başına gelen hal:

Hiç umulmıyan bir zamanda birdenbire esen bir sam rüzgârile insanın cismi, vücudü, maddesi olduğu gibi yerinde kaldığı halde ruhu ateşler içinde kavruluyor ve sonra dünyadaki özünü vücuttan, cisimden, maddeden alan bu kavuruk ruh, günlerce bunlardan uzak kalıp da içindeki dünyalık özünü büsbütün tüketirken tekrar gelip vücuttan cisimden imdat ve kuvvet alıyor. Ve yine hayatta öyle işler, öyle anlar oluyor ki, bir defa müthiş bir sam rüzgârile kavrulup uzun zaman vücutten, cisimden, maddeden ayrı kaldıktan sonra içindeki öz büsbütün kaybolurken tekrar gelip bunlardan imdat ve öz alıp sağlaşan ruh, insan oğlu için en firaklı olması lâzım gelen bir haber karşısında sadece:

— Yaa... Öyle ise müsaadenizle!

Deyip yürüyor ve sözde heyecanını soran arkadaşına:

— Bırak yahu, kapıdan girerken ayağım çocuğun bisikletine takıldı da...

Diye gülerek mantar atıyor!

— SON —

SON GÜNLERDE GÖRÜLEN BİR İKİ ECNEBİ KARİKATÜRÜ MÜNASEBETİLE:

Bazı cahil Avrupalılar bizi hâlâ böyle mi sanıyorlar!...

Acele imiş:

* * *

Bahçekapıda karşılaştılar. Hem hızlı hızlı yürüyorlar, hem konuşuyorlardı.

Genç adam sordu:

— Böyle hızlı hızlı nereye üstat?

İhtiyar arkadaşı cevap verdi:

— Taksime!..

— Ben de oraya gidiyorum.

Köprünün üstüne gelince genci akıl etti, sordu:

— Şurdan bir taramvaya atlasak mı?

İhtiyar elile sıra sıra dizilmiş tramvayları göstererek:

— Sen istersen bin evlât, dedi, ben yayan gideceğim işim acele...

Neosterin Vasi
AĞIZ
ve BOĞAZI temizler
Ağrılarını geçirir...
Her Eczaneden arayınız

Dr Hafız Cemal

Lokman Hekim

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda 104 numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah (9,5 - 12) saatleri hakiki fikaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefonu: 22398 .Kışlık telefon: 21044

Mütenasip bir Endam

J. Roussel Korseleri (Gaine) ve Kemerleri vücudu sıkmaksızın tenasübü temin eder. Sevimliğine halel gelmeksizin vücudu yumuşatır ve inceltir.

Fiyatlar: Kemerler 6 liradan. Korseler (Gaine) sutyenle beraber 25 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız :

J. Roussel Paris

İSTANBUL, Beyoğlu Tünel meydanı 12 No. lu. Mağazamızı ziyaret ediniz veya 18 No.lu tarifemizi isteyiniz. Fiyatlarımızda büyük tenzilât.

RAMİZ Karikatür ALBÜMÜ

Sanatkâr karikatüristimiz Ramiz'in, yirmi senedenberi neşrettiği karikatürlerin en güzellerini bir albüm şeklinde hazırlanmıştır. Bu albümde iki yüzden fazla karikatür bulunmaktadır. Çok orijinal bir sanatkâr olan Ramiz'in bu albümdeki karikatürleri arasında mizah edebiyatımızda yer alacak kadar kuvvetlileri vardır.

* * *

Bu albümün sayfalarını neşe ile karıştırırken çok büyük bir zevk hissedecek, hele bazı karikatürler karşısında kahkahalarınızı zaptedemiyeceksiniz.

* * *

«Ramiz Karikatür Albümü» çok nefis bir şekilde «Yedigün» müessesesi tarafından hazırlanmıştır. Fiatı yalnız 25 kuruştur.

Bu güzel albümü bayilerinizden isteyiniz!.

Yağmur Rüzgâr Soğuk

cildinizi sertleştirip çatlatır. Muhafaza etmek için yüz ve ellerinizi sabah ve akşam muntazaman ve sokağa çıkmadan evel iyice

KREM NİVEA

ile uvunuz. Teniniz yumuşak ve sıhhatli kalır.

CİLDİ KORUTAN VE BESLİYEN KREM NİVEA GÜNDÜZ VE GECE KULLANILIR

Ademi iktidara Fortestin

ile çare bulursunuz. Bel gevşekliğini geçirir, vakitsiz ihtiyarlıyanlara gençlik ve dinçlik verir. Yalnız ismine dikkat.

Karikatür

Apartımanda Bahar Bayramı !

— Hu karıcığim, ben gireyim de biraz da gel sen bahar havası al !